

Щоденний звіт № 218/2021

від 17 вересня 2021 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області Місія зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню, зокрема 13 вибухів. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 100 порушень.
- У Луганській області СММ не зафіксувала порушень режиму припинення вогню. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 157 порушень.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для забезпечення функціонування та ремонту життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжувала спостерігати за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 4 КПВВ, а також на відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- СММ здійснювала моніторинг у районах на півдні Херсонської області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема на блокпості збройних формувань у Старомихайлівці Донецької області*. БПЛА СММ знову зазнавали впливу перешкод сигналу GPS*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 16 вересня 2021 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа з зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 16 вересня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — Vliz (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 17/09/2021

У Донецькій області Місія зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню, зокрема 13 вибухів невизначеного походження. Більшість порушень сталася північно-східніше і західніше шахти «Октябрської» (непідконтрольна урядові, 9 км на захід від центру Донецька), а також південніше Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) зафіксовано 100 порушень режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія не зафіксувала порушень режиму припинення вогню. Востаннє відсутність порушень режиму припинення вогню в цій області фіксувалася [10 вересня](#). За [попередній звітний період](#) зафіксовано 157 порушень.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітної періоду СММ зафіксувала щонайменше 57 588 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 16 185 вибухів, 11 077 невизначених боєприпасів у польоті, 270 спалахів дульного полум'я, 231 освітлювальну ракету, а також щонайменше 29 825 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

Здійснюючи моніторинг у межах ділянки розведення в районі н.п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська), спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Патрулюючи поблизу блокпоста збройних формувань неподалік ділянки розведення в районі н.п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), команда Місії бачила 5 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»).

Спостерігачі бачили 7 раніше зафіксованих контейнерів, розміщених на ділянці розведення та південніше її південного краю, а також раніше зафіксовану підземну споруду на ділянці.

Удень 15 вересня в межах ділянки розведення в районі н.п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії виявив присутність 1 особи (яка дивилася в бінокль у напрямку БПЛА) на колишній позиції збройних формувань поблизу південно-східного кута ділянки.

16 вересня, здійснюючи моніторинг у трьох місцях поблизу ділянки розведення, команди Місії констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 1 протитанкову гармату й 1 гаубицю, розміщені з порушенням ліній відведення в невідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (зокрема в житловому кварталі).

За лініями відведення, але поза виділеними місцями зберігання озброєння СММ зафіксувала 2 зенітні ракетні комплекси та 2 гаубиці в підконтрольних урядові районах Донецької області, а також 2 гаубиці на полігоні в невідконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки

СММ зафіксувала 6 бойових броньованих машин і 2 комплекси радіоелектронної боротьби в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (зокрема у трьох житлових кварталах). Крім того, Місія зафіксувала 1 бойову інженерну машину в житловому кварталі невідконтрольного урядові району Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

Протитанкові міни в невідконтрольних урядові районі Пікузах Донецької області

15 вересня орієнтовно за 20 м на північний захід від житлового будинку на північно-західній околиці н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; невідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) БПЛА СММ середнього радіуса дії виявив 15 протитанкових мін, про які повідомлялося раніше, поперек автошляху С051235, що веде до н. п. Талаківка (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька). За оцінкою, ці міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 2 липня 2021 року](#)).

16 вересня приблизно за 2 км на північно-північний захід від н. п. Новолуганське (підконтрольний урядові, 53 км на північний схід від Донецька) команда Місії зафіксувала 3 міні-фургони (з логотипами міжнародної організації) та 9 осіб (чоловіків невстановленого віку) у захисному спорядженні, які проводили розмінування в полях обабіч дороги місцевого значення.

Зусилля СММ зі сприяння забезпеченню функціонування та ремонту життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС. Здійснюючи моніторинг у двох місцях поблизу станції, спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження, а також 6 черг і пострілів зі стрілецької зброї (за оцінкою, у радіусі 5 км від ДФС).

СММ також здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення ремонту даху споруд на ДФС, а також електропідстанції в н. п. Бетманове (кол. Красний Партизан; невідконтрольний урядові, 23 км на північний схід від Донецька).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду

(КПВВ) поблизу н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) був відкритим, однак не зафіксували пасажиро-транспортного потоку. Команда СММ також зауважила, що відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Кремінець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) був закритим.

У Луганській області СММ констатувала, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської були відкритими, а люди очікували в чергах на перетин в обох напрямках.

Спостерігачі відзначили, що будівельні роботи на 2 модульних спорудах приблизно за 140 м на північ від КПВВ та орієнтовно за 130 м далі на північ від нього тривали (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 14 вересня 2021 року](#)).

Місія відзначила, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкритими, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закритими.

На КПВВ біля Золотого, на північно-західній стороні дороги, що веде до н. п. Золоте-4 (Родіна; підконтрольний урядові, 62 км на захід від Луганська), команда Місії бачила 2 представників Державної прикордонної служби України, які фарбували бетонні загородження в камуфляжне забарвлення.

Безпекова ситуація на півдні Херсонської області

Спостерігачі здійснювали моніторинг у районах на півдні Херсонської області неподалік н. п. Олешки (12 км на південь від Херсону), а також у районах уздовж узбережжя Чорного моря біля н. п. Лазурне (62 км на південь від Херсону), не зафіксувавши змін у безпековій ситуації.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських угод погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт із розмінування. Однак, збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 15 вересня 2021 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент](#),

який призвів до загибелі людини. Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- На блокпості в н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька) 2 озброєні члени збройних формувань дозволили патрулю Місії проїхати далі на захід через Старомихайлівку лише після приблизно 15-хвилинної затримки, пославшись на «брак дозволу від командирів, щоб пропустити СММ». Під час перебування на блокпості спостерігачі бачили, що цивільні особи та транспортні засоби перетинали його в обох напрямках.

Інші перешкоди⁶:

- Пролітаючи над районами поблизу н. п. Пищевик (підконтрольний урядові, 84 км на південь від Донецька), БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок ймовірного глушіння).
- БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавали впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок ймовірного глушіння) під час шести польотів: двічі над районами поблизу н. п. Орлівське (підконтрольний урядові, 82 км на південь від Донецька); а також по одному разу біля Старомихайлівки, н. п. Семигір'я (підконтрольний урядові, 58 км на північний схід від Донецька), н. п. Лиман (непідконтрольний урядові, 12 км на північний захід від Луганська) та н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська) відповідно.

⁶ У згаданих у цьому розділі випадках імовірного глушіння та глушіння перешкоди могли створювати з будь-якого місця в радіусі десятків кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
16.09.2021	1	протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)	поблизу н. п. Старопетрівське (35 км на північний схід від Донецька)	патруль
	1	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	у житловому районі н. п. Біле (22 км на захід від Луганська)	

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
16.09.2021	2	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	поблизу н. п. Ясногірка (88 км на північ від Донецька)	патруль
	2	буксирувана гаубиця (2А36 «Гіацинт-Б», 152 мм)	поблизу н. п. Хлібодарівка (65 км на південний захід від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
15.09.2021	2	буксирувана гаубиця (Д-30 «Жаба», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
15.09.2021	2	бойова броньована машина (типу БМП)	поблизу н. п. Гнучове (90 км на південь від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
16.09.2021	1	комплекс РЕБ (ТСІ-903-02)	поблизу н. п. Вершина (63 км на північний схід від Донецька)	патруль
	1	бронетранспортер (типу БТР)	у житловому районі н. п. Красногорівка (24 км на північ від Донецька)	
	1	бронетранспортер (БТР-80)	у житловому районі н. п. Гєївка (27 км на північний захід від Луганська)	
	1	бронетранспортер (БТР-80)	поблизу н. п. Щастя (20 км на північ від Луганська)	
	1	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу н. п. Оріхове-Донецьке (44 км на північний захід від Луганська)	
	1	комплекс РЕБ (ТСІ-903-02)	у житловому районі н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська)	
непідконтрольні уряду райони				
15.09.2021	1	бойова інженерна машина (ІМР-2)	на території об'єкту в житловому районі н. п. Безіменне (100 км на південь від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії

⁷ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 16 вересня 2021 року⁸

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	2-4 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	випущений(-а) угору (також зафіксовано камерою СММ в Авдіївці)	Н/Д	15.09, 23:01
камера СММ за 1,5 км на ПнСх від н. п. Гнутаєве (підконтрольний уряду, 90 км на Пд від Донецька)	2-4 км на Сх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ПдЗх-ПнСх	Н/Д	15.09, 22:51
камера СММ на шахті «Октябрській» (непідконтрольна уряду, 9 км на ПнЗх від центру Донецька)	1-2 км на Зх	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.09, 22:33
	2-4 км на ПнСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ЗхПнЗх-СхПдСх	Н/Д	15.09, 21:24
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:37
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:39
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:40
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:41
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:42
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 07:59
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 08:00
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 08:01
	50-100 м на ПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 08:02
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	4-6 км на Пн	зафіксувала	1	освітлювальна ракета	випущений(-а) угору	Н/Д	15.09, 21:51
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	2-3 км на Пд	чули	5	черга		стрілецька зброя	16.09, 11:08
приблизно 3 км на ПдСх від н. п. Авдіївка (підконтрольний урядові, 17 км на північ від Донецька)	3-4 км на ПдЗх	чули	1	постріл		стрілецька зброя	16.09, 13:50
	3-5 км на ПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.09, 10:40

⁸ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах по всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).